

OPONENTSKÝ POSUDEK

K RIGORÓZNÍ PRÁCI

Jméno rigorozanta:	Mgr. Jan Kubeček
Téma práce:	Rozhodnutí v přípravném řízení
Rozsah práce:	132 stran textu (<i>od úvodu po závěr, včetně</i>) 365 658 znaků, tj. zhruba 203 normostran
Datum odevzdání práce:	7. 12. 2023
Pověřený akademický pracovník:	JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
Oponent práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózní práce se zabývá velice širokou problematikou rozhodnutí v přípravném řízení. Rigorozant se rozhodl provázat (už tak obsáhlé) téma přípravného řízení s teoretickými otázkami jednotlivých druhů rozhodnutí a procesními aspekty jejich přijímání. Právě takto zvolené propojení je z pohledu oponenta při zpracování kvalifikačních prací poměrně netradiční, a zvyšuje tak originalitu a novost samotné práce. Aktuálnosti tématu jistě přispívají i neustávající debaty o rekonstrukci, resp. podle stávajícího stavu věci spíše pravděpodobně o rozsáhlé novelizaci trestního řádu, která se má nezanedbatelně dotknout i postupů v přípravném řízení. K prací předestíraným otázkám se vztahuje také dlouhá řada recentní judikatury. Lze shrnout, že rigorozantem vybrané téma je pro každodenní trestněprávní praxi bezpochyby aktuální, a i v rámci teoretických diskusí značně živé.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je na zpracování náročné, neboť vyžaduje rozsáhlé a poměrně komplexní znalosti trestního práva procesního. Současně je nutné vycházet z četné judikatury a s ohledem na rigorozantem zvolenou strukturu částečně i z postupného vývoje právní úpravy. Zahrnuty byly též přesahy mezioborové (např. do oblasti správního práva). Podle oponenta obtížnost tkví především v množství informací, které se k tématu vztahují, a v náročnosti jejich vhodného a logicky na sebe navazujícího zpracování.

Při zpracování práce bylo užito v zásadě tradičních metod, především pak analýzy, deskripce, syntézy a komparace.

Rigorozant vycházel z většího množství relevantních pramenů, které v textu řádně průběžně uvádí a cituje. Konkrétně seznam použitých zdrojů obsahuje více než 20 monografií (vč. učebnic a komentářů), několik sborníků, zhruba 25 odborných článků a též některé prameny další (např. internetové). Analyzována byla i dostupná judikatura, především pak – v textu často zmiňovaná – judikatura Ústavního soudu ČR. Opomenuty nebyly ani zdroje vztahující se k výše zmíněné a dlouho připravované rekodifikaci (či novelizaci) trestního práva procesního, včetně posledního paragrafového znění návrhu nového trestního řádu. U využitých učebnic by bylo vhodné vycházet z posledních vydání (*například u učebnice procesního práva od autorského kolektivu prof. Jelínka ze sedmého, či alespoň šestého vydání, nikoli z pět let starého vydání pátého*).

Za zásadní nedostatek oponent považuje (s jedinou drobnou výjimkou) úplnou absenci pramenů zahraniční provenience, což by se snad ještě dalo v odůvodněných případech pochopit u prací bakalářských či diplomových, nikoli však u práce rigorózní. A to i s ohledem na skutečnost, že právě rigorozantem zvolené téma nabízí mnoho sporných otázek, u nichž by byla komparace s vybranými zahraničními státy jistě přínosná a pro celkovou kvalitu práce obohacující.

3. Formální a systematické členění práce

Text je členěn celkově do 8 kapitol ohraničených nečíslovaným úvodem a závěrem. První kapitola je věnována samotnému přípravnému řízení, s uvedením specifík zkráceného přípravného řízení a zmíněním přípravného řízení *de lege ferenda*. Ve druhé kapitole rigorozant rozlišuje jednotlivé orgány vydávající rozhodnutí v přípravném řízení a věnuje se jejich úloze z pohledu teoretického i praktického. Stranou není ponechána ani příslušnost soudu a státního zastupitelství v přípravném řízení, kdy tato problematika je úžeji provázána i s konkrétní (a značně medializovanou) kauzou. Čtvrtá kapitola, označená jako předpoklady vydání rozhodnutí, zahrnuje hned několik problematik, které jsou do značné míry provázány skrze vybrané základní zásady trestního řízení (detailně je uváděna zejména zásada oficiality a výjimky z ní). V páté kapitole rigorozant už obsáhle pojednává o jednom z druhů rozhodnutí, které je pro přípravné řízení signifikantní, a to o usnesení. Při rozboru nevynechává ani obsáhlou a pro praxi často určující judikaturu vyšších soudů a Ústavního soudu ČR. Následují již stručněji pojaté kapitoly zasvěcené problematice rozhodnutí svého druhu, otázkám právní moci a vykonatelnosti, a taktéž opatření. Práce je vhodně doplněna o seznam zkratk zařazený za závěr textu.

Ke zvolené systematice rigorózní práce nemá oponent žádných zásadnějších výhrad, neboť je z jeho pohledu logická a k tématu odpovídající. Možná snad jen lehce chaoticky může působit vnitřní členění kapitoly čtvrté, nicméně oponent si je vědom, nakolik je obtížné uspořádat vybrané problematiky do celkové struktury (souslednosti) textu s ohledem na obsáhlou zvoleného tématu. Formální výhradu nicméně lze jednoznačně vnést k samotnému obsahu zařazenému za úvodní listy, protože tento je z hlediska formátování (odsazení textu, zvýraznění textu) skutečně velice nepřehledný, až chaotický.

4. Vyjádření k práci

Z práce jako takové má oponent lehce rozpačité pocity. Na straně jedné je třeba ocenit množství informací, které se rigorozantovi zadařilo dohledat a do textu zahrnout. Z textu je patrné, že jej zpracování stálo mnoho úsilí a k soupisu přistoupil nepochybně svědomitě a odpovědně. Na straně druhé však je nutno konstatovat, že jazykové vyjadřování rigorozanta je – alespoň podle názoru oponenta – velice nečtivé, místy až nesrozumitelné. Napříč celou prací lze nalézt dlouhá a z hlediska skladby slov netradičně vystavěná souvětí, u nichž nejenže pravidelně dochází k vychýlení z větné vazby, ale především adresát textu již po půlce věty neví, kde myšlenka autora začala a kam vlastně směřuje. Jednotlivé věty

(i odstavce) pak jsou na některých místech ne zcela logicky navázány, čtivost snižují i časté výčty či „tvrdé“ přepisy a kompilace zákonných ustanovení přímo do textu. Pro ilustraci právě uvedených výhrad postačí přečtení textu např. na str. 9, str. 37, str. 56 apod., případně je možné odkázat na druhý odstavec podkapitoly 4.1.1., druhou větu prvního odstavce na str. 74 nebo na některé formulace (např. na posledně uvedené straně: „*Jak se výše v práci zabývám, ...*“). V textu se dále vyskytuje nezanedbatelné množství překlepů a obdobných nesrovnalostí (např. co do opakování slov), jak ještě bude uvedeno níže v posudku. Je přitom škoda, že se text nepodařilo rigorozantovi zpracovat tak, aby byl z pohledu čtenáře atraktivnější, neboť práce skutečně obsahuje dlouhou řadu zajímavých a vzájemně podnětně provázaných informací. Z hlediska čistě obsahového tak oponent nemá připomínek.

Zvláštním dojmem může působit, že už v samotném úvodu práce rigorozant nezapomíná hned třikrát explicitně připomenout, že je advokátem. Lze se jen domnívat, z jakého důvodu se autor rozhodl tuto informaci natolik akcentovat, a to nejen v úvodu, ale i v závěru práce – je možné, že z důvodu, aby jednoznačně vymezil úhel pohledu, z něhož bude na věc primárně nazírat. Sporným může být zahrnutí konkrétní medializované kasuistiky, u níž navíc rigorozant značně akcentuje názor Koudelkův (přestože zdůrazňuje, že jde právě o názor cizí, nikoli o názor autora textu) – viz str. 39.

Oponent uzavírá, že i přes obtížnější srozumitelnost textu (což však může být názor značně subjektivní) je práce obsahově bohatým pojednáním o zvolené problematice, prošla jazykovou korekturou, byla zpracována zjevně pečlivě, a **je tedy způsobilým podkladem pro úspěšnou obhajobu.**

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl v jejím úvodu stanoven poměrně spletitě, nicméně v zásadě se jednalo o podrobnou analýzu a zkoumání rozhodnutí v přípravném řízení se současným vyvozováním námětů <i>de lege ferenda</i> . Z pohledu oponenta byly vytýčené cíle splněny.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Hodnocení samostatnosti zpracování si dovoluje oponent ponechat zejména na pověřeném akademickém pracovníkovi, který s rigorozantem při soupisu text patrně konzultoval. Text vykazuje podle systémové kontroly v zásadě ještě obvyklou shodu podobnosti s jinými texty (<i>dle systému Theses 7 % a dle systému Turnitin 30 %</i>). Po analýze zjištěných shod v předmětných protokolech oponent neshledal znaky plagiátorství. Rovněž ze samotného pročtení textu se oponentovi text jeví jako původní, a tedy nemá v tomto směru žádných výhrad.
Logická stavba práce	K logické stavbě práce se oponent blíže vyjádřil již výše v posudku, nicméně lze ve stručnosti shrnout, že zvolená systematika je logická, v zásadě přehledná a odpovídá zvolenému tématu.

<p>Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací</p>	<p>Rigorozant vychází z dostatečného počtu tuzemských pramenů knižních i z dostatečného počtu dalších zdrojů (např. odborné články, internetové zdroje či judikatura, včetně judikatury starší pro komparaci a popis vývoje). Výraznějším nedostatkem je však absence pramenů zahraniční provenience.</p> <p>Nesrovnalosti v citování (a odkazování) jsou zcela minimální. Oponentovi například není zcela zřejmé, proč v některých případech je číselný odkaz na poznámku pod čarou před zakončením věty a jindy až za interpunkčním znaménkem uzavírajícím větu (demonstrovat lze u poznámek č. 11 a č. 12 nebo poznámek č. 144 a č. 146). Právě uvedené je nicméně poznámkou zcela marginální, neboť tato skutečnost nikterak nesnižuje kvalitu práce ani nepůsobí rušivě.</p>
<p>Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)</p>	<p>Hloubka provedené analýzy je dostačující, rigorozant i přes náročnost a šíři zvoleného tématu věnuje dostatečnou pozornost všem podstatným aspektům problematiky, a to často dokonce dosti detailně. Oponent kladně hodnotí kupříkladu rigorozantovo pojednání o předprocesní fázi, z něhož jsou patrné i praktické zkušenosti autora.</p>
<p>Úprava práce (text, grafy, tabulky)</p>	<p>Úprava textu je, s výjimkou obsahu, přehledná. Grafy ani tabulky nejsou obsaženy, nicméně s ohledem na zvolené téma to nelze považovat za deficit práce. Doporučit by bylo možno odsazení prvních vět odstavců. Přehlednosti by mohlo napomoci i – byť sporadické – vytučnění podstatných skutečností (<i>nyní je v textu tučně, patrně ale nedopatřením, pouze odkaz na poznámku pod čarou č. 346</i>).</p>
<p>Jazyková a stylistická úroveň</p>	<p>Jazyková a stylistická úroveň byla blíže rozebrána výše, uvedené připomínky není třeba opakovat.</p> <p>V textu je možné narazit na překlepy, byť tyto nejsou příliš časté – např. na str. 10 („... <i>zda k došlo ke spáchání...</i>“), na str. 45 („...<i>přezkoumání zákonnost příkazu k odposlechu...</i>“), na str. 103 a str. 111 v psaní rozmezí dat, na str. 111 („...<i>bude zahajována trestní stíhání...</i>“) nebo na str. 119 („...<i>a doručuje se příslušnému policejnímu orgánů...</i>“).</p>

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	<u>Práci doporučuji k obhajobě.</u> Na str. 47 práce rigorozant zmiňuje soukromou žalobu – v rámci ústní obhajoby by mohl vyjádřit vlastní názor na občasné návrhy na její zavedení do českého trestního řízení. Eventuálně též na zavedení žaloby subsidiární.
---	--

V Praze, dne 17. ledna 2024

Marek Dvořák
oponent